

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS DĖL REIKŠMINGŲ TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOJE

2009 m. birželio 15 d. Nr. SP-21
Vilnius

Išnagrinėjusi valstybinio audito, atlikto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijoje, 2009 m. gegužės 29 d. ataskaitą Nr. FA-P-50-19-51, nustatė:

1. Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos, pažeisdamos Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatas, 2008 m. Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje nurodė 7 999,4 tūkst. Lt faktinių išlaidų be ūkinius įvykius pagrindžiančių dokumentų, todėl negalėjome patvirtinti, kad iš 2008 m. ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) pateiktų 1 150 810,7 tūkst. Lt faktinių išlaidų tikrai patirta 7 999,4 tūkst. Lt išlaidų vykdant pavedimus.

2. Ministerija, pažeisdama Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintos Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją, dalį biudžeto asignavimų panaudojo ne pagal nustatytą paskirtį, o išlaidas pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius apskaitė netinkamai. Todėl suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinės ir faktinės išlaidos nurodytos neteisingai: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų (2.1 straipsnis) 5 974,7 tūkst. Lt didesnės, o kitų straipsnių – ta pačia suma mažesnės, asignavimų valdytojo lėšų, pervedamų nepavaldžioms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti (2.2.1.1.1.31 straipsnis), – 148 tūkst. Lt didesnės, komandiruočių (2.2.1.1.1.11 straipsnis) – 3,9 tūkst. Lt didesnės, kitų paslaugų (2.2.1.1.1.30 straipsnis) – 151,9 tūkst. Lt mažesnės, taip pat negalime patvirtinti 10.05 programos kasinių ir faktinių kitų paslaugų (2.2.1.1.1.30 straipsnis) ir pavedimų lėšų (2.2.1.1.1.31 straipsnis) išlaidų 3 422,3 tūkst. Lt teisingumo.

3. Ministerijai pavaldžios įstaigos, pažeisdamos Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 8 straipsnio 5 pastraipą ir Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų

klasifikaciją, asignavimus naudojo ne pagal asignavimų valdytojo patvirtintą sąmatą, o išlaidas netinkamai apskaitė pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius. Dėl to suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) darbo užmokesčio (2.1.1.1.1.1 straipsnis) kasinės ir faktinės išlaidos 65,2 tūkst. Lt didesnės, kitų paslaugų (2.2.1.1.1.30 straipsnis) – 9,4 tūkst. Lt didesnės, ilgalaikio turto einamojo remonto (2.2.1.1.1.15 straipsnis) – 35,4 tūkst. Lt didesnės, o kitų straipsnių (2.2.1.1.1.6, 2.2.1.1.1.10, 2.2.1.1.1.16, 2.2.1.1.1.17, 2.2.1.1.1.30, 2.7.3.1.1.1, 3.1.1) – šiomis sumomis mažesnės, komandiruočių išlaidų (2.2.1.1.1.11 straipsnis) – 161,4 tūkst. Lt didesnės, asignavimų valdytojo pervedamų lėšų nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms pavedimams vykdyti (2.2.1.1.1.31 straipsnis) – 1 715,8 tūkst. Lt didesnės. Dėl netinkamos prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų apskaitos negalime patvirtinti Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) nurodytų atitinkamų išlaidų straipsnių 2 136,5 tūkst. Lt kasinių ir 2 081,3 tūkst. Lt faktinių išlaidų teisingumo.

4. Ministerija pažeidė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą, nes 565,6 tūkst. Lt panaudojo ne programoms vykdyti.

5. Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos pažeidė Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 2 dalį, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnį, Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 14 straipsnio 2 dalį, nes biudžeto asignavimus (219,9 tūkst. Lt), nepadenkusios išsiskolinimo kreditoriams, panaudojo vienkartinėms išmokoms išmokėti (133,5 tūkst. Lt) ir padengė ateinančių metų išlaidas (86,4 tūkst. Lt).

6. Ministerijai pavaldžios įstaigos (Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centras ir Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras), pažeidė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktus, nes tvirtino sąmatas ir skyrė 34,1 tūkst. Lt lėšų kitoms ministerijai pavaldžioms įstaigoms.

7. Pavaldi įstaiga Vilniaus vidurinė mokykla „Lietuvių namai“ pažeidė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 6 straipsnio 1 punktą ir Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 straipsnio 5 pastraipą, nes darbo užmokestį ir socialinio draudimo įmokas apskaičiavo 43,9 tūkst. Lt viršydama patvirtintą sąmatą.

8. Ministerija pažeidė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintų Valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 79-1 punkto nuostatas, nes 2 048 tūkst. Lt lėšų skyrė nevalstybinėms tradicinės religinės bendruomenės ir bendrijos mokykloms (viešosioms įstaigoms), nesudariusi lėšų naudojimo sutarčių.

9. Ministerijai pavaldžios įstaigos (Vilniaus vidurinė mokykla „Lietuvių namai“, Pajūrio žemės ūkio mokykla, Žeimelio žemės ūkio mokykla, Panevėžio M. Rimkevičaitės technologinė mokykla, Kauno statybininkų mokykla, Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, Švietimo plėtotės centras, Jonavos politechnikos mokykla) pažeidė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d.

nutarimu Nr. 543 patvirtintų Valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 22 p., nes į valstybės biudžetą nepervedė už suteiktas paslaugas gautų pajamų – 174,1 tūkst. Lt.

10. Ministerija, pažeisdama Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją, paskirstė biudžeto asignavimus pavaldžioms įstaigoms, todėl suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) pavedimų lėšų (2.2.1.1.1.31 straipsnis) kasinės ir faktinės išlaidos didesnės 324 tūkst. Lt, apmokėjimo samdomiems ekspertams (2.2.1.1.1.17 straipsnis) išlaidos mažesnės 79 tūkst. Lt, kitų paslaugų (2.2.1.1.1.30 straipsnis) – mažesnės 245 tūkst. Lt.

11. Ministerijai pavaldžios įstaigos (Panevėžio M. Rimkevičaitės technologinė mokykla, Lietuvos Br. Oškinio vaikų aviacijos mokykla, Kauno statybininkų mokykla, Pajūrio žemės ūkio mokykla) pažeidė Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 125 ir 269 punktus, nes netinkamai tvarkė kasinių ir faktinių išlaidų apskaitą, todėl negalėjome patvirtinti suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) nurodytų 2 948,1 tūkst. Lt kasinių ir 9 362,2 tūkst. Lt faktinių išlaidų teisingumo.

12. Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos atsargų, ilgalaikio turto apskaitą tvarkė pažeisdamos Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos 3.1 punkto, Buhalterinės apskaitos taisyklių 22, 24, 34, 39.1, 51, 97, 313, 317 punktų nuostatas. Todėl suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse trumpalaikio turto (aktyvo 070 sąskaita) likutis nurodytas 787,8 tūkst. Lt didesnis, trumpalaikio turto fondo (pasyvo 260 sąskaita) likutis – 787,8 tūkst. Lt didesnis, ilgalaikio turto (aktyvo 01 sąskaita) likutis – 122,3 tūkst. Lt mažesnis, ilgalaikio turto fondo (pasyvo 250 sąskaita) likutis – 75,9 tūkst. Lt mažesnis, ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) (pasyvo 02 sąskaita) – 17,7 tūkst. Lt didesnis, atsargų (aktyvo 06 sąskaita) – 653,0 tūkst. Lt mažesnis, finansavimo iš biudžeto (pasyvo 230 sąskaita) – 6,5 tūkst. Lt didesnis.

13. Ministerijai pavaldžios įstaigos pajamų ir kompensuotų nuompinigių apskaitą tvarkė pažeisdamos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 307, 308, 310 punktų nuostatas. Todėl suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) lėšų, gautų už teikiamas paslaugas (aktyvo 111 sąskaita), likutis 32 tūkst. Lt mažesnis, kitų lėšų (aktyvo 112 sąskaita) – šia suma didesnis, atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (aktyvo 178 sąskaita) – 252,8 tūkst. Lt didesnis, finansavimo iš kitų šaltinių (pasyvo 232 sąskaita) – 32 tūkst. Lt didesnis, biudžetinių įstaigų pajamų (pasyvo 400 sąskaita) – 49 tūkst. Lt didesnis, kompensuotų nuompinigių (pasyvo 410 sąskaita) – 5,8 tūkst. Lt didesnis, atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (pasyvo 178 sąskaita) – 94,3 tūkst. Lt mažesnis, atsiskaitymų su biudžetu (pasyvo 173 sąskaita) – 2,5 tūkst. Lt didesnis; negalime patvirtinti dalies biudžetinių įstaigų pajamų (pasyvo 400 sąskaitos – 187 tūkst. Lt iš 4309,1 tūkst. Lt) likučio teisingumo.

14. Ministerijai pavaldžios įstaigos piniginių lėšų apskaitą tvarkė pažeisdamos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 130, 135, 137, 140, 141 punktų nuostatas. Todėl suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) biudžetinių lėšų (aktyvo 100 sąskaita) likutis 26,3 tūkst. Lt mažesnis, pavedimų lėšų (aktyvo 110 sąskaita) – 182,6 tūkst. Lt mažesnis, lėšų, gautų už prekes ir paslaugas (aktyvo 111 sąskaita) – 125,4 tūkst. Lt mažesnis, kitų lėšų (aktyvo 112 sąskaita) – 236,1 tūkst. Lt didesnis, finansavimo iš biudžeto (pasyvo 230 sąskaita) – 26,3 tūkst. Lt mažesnis, finansavimo iš kitų šaltinių (pasyvo 232 sąskaita) – 55,9 tūkst. Lt didesnis, atsiskaitymų už pavedimų lėšas (pasyvo 176 sąskaita) – 64 tūkst. Lt mažesnis.

15. Ministerijai pavaldžios įstaigos, pažeisdamos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 78, 215, 223, 224, 270, 275, 286, 287, 288 punktus, atsargas, faktines išlaidas, finansavimą ir atsiskaitymus apskaitė ne pagal apskaitos principus ir taisykles. Todėl suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse atsiskaitymų už socialinio draudimo įmokas (aktyvo 171 sąskaita) likutis 1,5 tūkst. Lt mažesnis, atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (aktyvo 178 sąskaita) – 3,2 tūkst. Lt mažesnis, išlaidų iš biudžeto (aktyvo 200 sąskaita) – 55,0 tūkst. Lt mažesnis, paskirstytinų išlaidų (aktyvo 210 sąskaita) – 5,1 tūkst. Lt mažesnis, finansavimo iš biudžeto (pasyvo 230 sąskaita) – 100,4 tūkst. Lt mažesnis, finansavimo iš kitų šaltinių (pasyvo 232 sąskaita) – 8,8 tūkst. Lt mažesnis, atsiskaitymų už socialinio draudimo įmokas (pasyvo 171 sąskaita) – 6,6 tūkst. Lt didesnis, atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (pasyvo 178 sąskaita) – 3,2 tūkst. Lt mažesnis. Negalime patvirtinti atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (aktyvo 178 sąskaita) – 56,6 tūkst. Lt, išlaidų iš biudžeto (aktyvo 200 sąskaita) – 202,4 tūkst. Lt, pavedimų lėšų išlaidų (aktyvo 214 sąskaita) – 155,3 tūkst. Lt, finansavimo iš biudžeto (pasyvo 230 sąskaita) – 47,6 tūkst. Lt, atsiskaitymų už socialinio draudimo įmokas (pasyvo 171 sąskaita) – 24,6 tūkst. Lt, atsiskaitymų su biudžetu (pasyvo 173 sąskaita) – 28,1 tūkst. Lt, atsiskaitymų už pavedimų lėšas (pasyvo 176 sąskaita) – 67,1 tūkst. Lt, atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (pasyvo 178 sąskaita) – 598,1 tūkst. Lt, kompensuotų nuompinigių (pasyvo 410 sąskaita) – 8,4 tūkst. Lt likučių teisingumo.

Vadovaudamasi Valstybės kontrolės įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, 18 straipsnio 1, 3, 7 punktais ir 20 straipsniu, n u s p r e n d ž i u :

1. Nurodyti švietimo ir mokslo ministrui Gintarui Steponavičiui sprendimo dėstomojoje dalyje išdėstytus reikšmingus teisės aktų pažeidimus.

2. Įpareigoti švietimo ir mokslo ministrą Gintarą Steponavičių pašalinti sprendimo dėstomosios dalies 2, 3, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15 punktuose išdėstytus reikšmingus teisės aktų pažeidimus.

3. Įpareigoti švietimo ir mokslo ministrą Gintarą Steponavičių įstatymų nustatyta tvarka traukti asmenis, padariusius teisės aktų pažeidimus, tarnybos ar drausminėn atsakomybėn.

4. Nustatyti švietimo ir mokslo ministrui Gintarui Steponavičiui 70 kalendorinių dienų terminą įpareigojimų įvykdymui ir 75 kalendorinių dienų terminą informuoti Valstybės kontrolę apie sprendimo įpareigojimų įvykdymą.

Vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymo 19 straipsniu, sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

Sprendimas siunčiamas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministrui Gintarui Steponavičiui ir Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Valstybės kontrolierė

Rasa Budbergytė